

It is proved that gaps hinder and negatively affect the result of the effectiveness of the Ukrainian patrol police, and a number of problems need solving.

The author points out that there is disregard of provisions of the legislation in different normative and legal acts, in particular, in the Fundamental Law of our state, the Administrative Infraction Code, the Law of Ukraine «On the National Police», etc.

Improving the legal basis of the activity of the patrol police of Ukraine is one of the important directions of improving the activity of the National Police of Ukraine at the present stage of the development of the state.

Key words: *patrol police, National Police of Ukraine, police officer, organization of the activity of law enforcement system.*

Стаття надійшла 15 лютого 2018 р.

УДК 342.351.741

О. Г. Ярема

ПРАВОВІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСПОРТНОЇ БЕЗПЕКИ В ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Досліджено правові основи забезпечення транспортної безпеки в діяльності Національної поліції. На підставі застосування методології теорії систем розглянуто особливості правового регулювання забезпечення транспортної безпеки та безпеки транспортної інфраструктури, роль і місце Національної поліції у визначеній сфері в умовах європейської інтеграції та окреслено комплекс питань, які потребують правового регулювання у контексті агресії на сході держави.

Ключові слова: *транспортна безпека, транспортна інфраструктура, Національна поліція, нормативно-правова база.*

Постановка проблеми. Стратегія національної безпеки України передбачає інституційну систему забезпечення транспортної безпеки, залучаючи різні органи державної влади і управління, підприємства, що експлуатують різні види транспорту. Варто наголосити, що питання забезпечення транспортної безпеки, перебуваючи в логічному взаємозв'язку з іншими проблемними питаннями забезпечення соціальної безпеки, не можуть бути виключені зі загального контексту забезпечення національної безпеки. Серед суб'єктів, які забезпечують транспортну безпеку та безпечне функціонування транспортної інфраструктури, важливе місце займає поліція. Попри те, що поліція здійснює лише частину діяльності щодо забезпечення транспортної

безпеки, саме від її роботи в підсумку залежить злагодженість і продуктивність роботи всієї системи забезпечення транспортної безпеки. Незважаючи на позитивні показники в роботі поліції зі забезпечення транспортної безпеки, в її службовій діяльності є правові й організаційні проблеми, які потребують свого невідкладного вирішення.

Стан дослідження. Дослідженню різних аспектів охорони забезпечення транспортної безпеки присвячені роботи українських вчених-адміністративістів, зокрема: В. Авер'янова, В. Гіжевського, В. Грохольського, Є. Додіна, С. Єсімова, В. Колпакова, Р. Калюжного, Л. Ковалюка, М. Коваліва, М. Корнієнка, А. Мілашевича, В. Олефіра, В. Ортинського, О. Остапенка, І. Пахомова, С. Петкова, Ю. Римаренка, В. Середи, О. Сапронова, В. Суценка, В. Шамрая та ін. Водночас наявні наукові розробки щодо транспортної безпеки ґрунтувались на інших економічних і правових реаліях. Не розглядалися проблеми, які виникли у транспортній сфері щодо безпеки в умовах забезпечення територіальної цілісності держави і європейської інтеграції.

Метою статті є дослідження правових основ забезпечення транспортної безпеки в діяльності Національної поліції України.

Виклад основних положень. Забезпечення транспортної безпеки – процес доволі складний і передбачає комплекс заходів різного функціонального характеру. Всі заходи зі забезпечення транспортної безпеки ґрунтуються на приписах чинного законодавства та на міжнародно-правових стандартах, встановлених в цій сфері. Національна поліція (далі – поліція) забезпечує транспортну безпеку тільки стосовно своєї функціональної компетенції. Тому не всі приписи чинного законодавства, що стосуються цього питання, застосовуються в роботі поліції.

Поліція є виконавчо-розпорядчим органом державної влади, що забезпечує транспортну безпеку і самостійно, і у взаємодії з іншими органами державної влади. Такий підхід є виправданим, оскільки транспортний комплекс країни є певною системою, що складається з низки інших систем, взаємозалежних і безпосередньо взаємодіючих. Водночас кожен з видів транспорту виконує певні функції, з огляду на технічні, економічні, географічні та історичні особливості перевезення вантажів і пасажирів.

Змістовні особливості транспортного комплексу країни вимагають вельми насиченої правової основи, що стосується його експлуатації, різноманітних правових, технічних і організаційних засобів забезпечення безпечного функціонування. Це питання виходить за національні кордони так, як відносини, пов'язані зі забезпеченням транспортної безпеки, регламентуються нормами міжнародного права.

Такий підхід є важливим, оскільки він дає змогу уніфікувати правові засоби забезпечення транспортної безпеки, а значить розвивати міжнародне співробітництво у найширшому спектрі питань. Не випадково у ХХ столітті в міжнародному праві зароджуються підсистеми – міжнародне повітряне і міжнародне морське право.

Правове регулювання питань безпеки на морському транспорті зумовлене низкою стратегічних аспектів, спричинених економічними проблемами та геополітичними інтересами України. Як впливає з розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.10.2010 р. № 2174-р «Про схвалення Транспортної стратегії України на період до 2020 року», основне завдання управління у сфері морського транспорту – це забезпечення надійності та безпеки його функціонування. Своєю чергою, Закон України від 17.05.2012 р. № 4709-VI «Про морські порти України» визначає комплекс правових і організаційних заходів забезпечення безпеки в морському порту.

Повертаючись до питань правового регулювання транспортної безпеки, зазначимо, що міжнародне транспортне право і загалом, і в певних аспектах впливає на розвиток законодавства України, що стосується забезпечення транспортної безпеки. Як приклади дії міжнародно-правових документів, що регулюють питання функціонування транспорту та забезпечення транспортної безпеки, наведемо Конвенцію про міжнародну цивільну авіацію, Конвенцію про дорожній рух, Конвенцію про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства тощо. Ці та інші документи зробили певний внесок у розвиток законодавства, що стосується транспортної безпеки. Крім того, вони сприяли формуванню єдиного підходу до визначення форм і методів забезпечення транспортної безпеки та розвитку міжнародного транспортного співробітництва.

Незважаючи на наявність міжнародно-правових стандартів, встановлених у певній сфері життєдіяльності, ці нормативні положення не завжди відповідають економічним і правовим особливостям держави. Тому основою для правового забезпечення транспортної безпеки, безпечного функціонування транспортної інфраструктури є законодавство держави, яке в умовах адаптації національного законодавства до вимог ЄС потребує змін і доповнень. Транспортне законодавство країн-членів ЄС та асоційованих членів має більшою чи меншою мірою специфічні ознаки, а саме: відповідний рівень кодифікації; збалансованість публічно-правових та приватноправових інтересів держави, суб'єктів підприємницької діяльності; узгодженість національного та міжнародного законодавства у галузі транспорту; велике за обсягом нормативного регулювання комплексне утворення

системи законодавства, структурні частини якого з'єднані предметно-функціональними зв'язками (комплексний законодавчий масив, що складається з комплексних інститутів, підгалузей і галузей залізничного, морського, водного, повітряного, автотранспортного, трубопровідного законодавства) [1, с. 33].

Початком будь-якого напряму правового регулювання є положення Конституції України. Конституція містить не багато приписів, що стосуються питань функціонування транспортної системи. В Основному Законі зазначається, що виключно законами України визначаються організація та умови експлуатації транспорту (п. 5 ст. 92 Конституції).

Ці та низка інших положень Конституції України покладені в основу правового регулювання забезпечення транспортної безпеки. Як впливає зі Закону України від 10.11.1994 р. № 232/94-ВР «Про транспорт», одним із завдань безпеки на транспорті є нормативно-правове регулювання у сфері забезпечення транспортної безпеки. Охорона громадського порядку, забезпечення особистої безпеки громадян, захист прав, свобод і законних інтересів, запобігання та припинення правопорушень, виявлення та розкриття злочинів, розшук осіб, які їх вчинили, захист власності від злочинних посягань забезпечуються органами Національної поліції при сприянні підприємств транспорту (ст. 14 Закону «Про транспорт»). Цей нормативний акт є головним у регулюванні суспільних відносин, що складаються в сфері забезпечення транспортної безпеки, але він не є єдиним законом, що передбачає режим її забезпечення.

Закон України «Про транспорт» визначає цілі, завдання, принципи забезпечення транспортної безпеки, права і обов'язки суб'єктів забезпечення транспортної безпеки, адміністративно-правові засоби забезпечення цього виду безпеки. Приписи цього документа стосуються регулятивної складової в механізмі забезпечення транспортної безпеки, яка має різноманітні аспекти вияву залежно від особливості роботи транспорту.

Крім названого закону, відносини, пов'язані зі забезпеченням транспортної безпеки, визначаються Законом України від 04.07.1996 р. № 273/96-ВР «Про залізничний транспорт». У законі закріплено положення про те, що забезпечення безпеки руху і експлуатації залізничного транспорту – це система економічних, організаційно-правових, технічних та інших заходів, спрямованих на запобігання транспортним пригодам, зниження ризику заподіяння шкоди життю або здоров'ю громадян, навколишньому природному середовищу, що вживаються органами державної влади, організаціями залізничного транспорту, юридичними та фізичними особами.

Наголосимо, що в межах свого впливу питання транспортної безпеки регулюються Водним кодексом, Кодексом торговельного мореплавства, Повітряним кодексом та іншими законодавчими актами України. Такий підхід законодавця є виправданим і відповідає принципам правого регулювання цієї сфери у країнах ЄС. У названих законодавчих актах визначені головні складові забезпечення транспортної безпеки для різних видів транспорту, які в межах своєї компетенції забезпечують органи державної влади. Крім того, в наведених законах закріплено перелік підстав для застосування контрольно-наглядових заходів, порядок здійснення дозвільної діяльності в інтересах забезпечення транспортної безпеки та безпеки інфраструктури.

Крім спеціальних законодавчих актів, присвячених регулюванню суспільних відносин під час експлуатації різних видів транспорту та транспортної інфраструктури, питання, що розглядаються, регламентуються низкою інших законів, що не належать до обговорюваної проблеми. У Кодексі України про адміністративні правопорушення передбачена відповідальність за порушення встановлених у галузі забезпечення транспортної безпеки правил.

Своєю чергою, Кримінальний кодекс України також закріплює відповідальність за порушення правил безпеки руху і експлуатації автомобільного, залізничного, повітряного, морського та внутрішнього водного транспорту – розділ XI Особливої частини «Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту». Як зазначає В. Бурдін, назва цього розділу свідчить про те, що в його змісті законодавцем об'єднані склади злочинів, пов'язані з порушенням правил безпеки у сфері використання транспорту [2, с. 13].

Відтак бачимо систему регулятивних і охоронних приписів, що знаходяться в різних законах, які формують механізм забезпечення транспортної безпеки. Поєднання регулятивних і охоронних приписів дає змогу максимально гнучко та диференційовано впливати на суспільні відносини в сфері забезпечення транспортної безпеки.

Певний внесок у справу формування правового механізму забезпечення транспортної безпеки здійснюють укази Президента України. Згідно з Конституцією Президент України очолює Раду національної безпеки і оборони, діяльність якої безпосередньо стосується транспортної безпеки. Акти глави держави можуть бути присвячені регулюванню функціонування транспортного комплексу загалом та транспортної безпеки зокрема. Наприклад, Укази Президента України від 16.01.2017 р. № 8/2017 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про удосконалення заходів забезпечення захисту об'єктів критичної інфраструктури»

та від 08.04.2017 р. № 103/2017 «Про затвердження Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО на 2017 рік» та ін. У цих документах акцентується на правових, організаційних, технічних, інформаційних і економічних засобах забезпечення транспортної безпеки. Глава держави визначає пріоритетні напрями розвитку транспортної безпеки та політику в сфері функціонування транспортного комплексу. Все це сукупно сприяє зміцненню транспортної безпеки та розвитку транспорту.

Широкі повноваження в механізмі правового регулювання суспільних відносин, що складаються у сфері забезпечення транспортної безпеки, має Кабінет Міністрів України. Відповідно до Закону України від 27.02.2014 р. № 794-VII «Про Кабінет Міністрів України» уряд бере участь у розробці та реалізації державної політики у сфері безпеки.

Кабінет Міністрів здійснює управління транспортним комплексом країни безпосередньо або через Міністерство інфраструктури України та підвідомчі йому структури. Тому нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України займають важливе місце в механізмі правового регулювання транспортної безпеки, і без їхньої дії забезпечення транспортної безпеки було б неможливим. Кабінет Міністрів приймає постанови та розпорядження, що стосуються функціонування всіх видів транспорту та зачіпають різні напрями транспортної безпеки. Наприклад, постановою Кабінету Міністрів України від 11.02.2015 р. № 103 затверджено Положення про Державну службу України з безпеки на транспорті.

Необхідно зауважити, що нормативні акти Кабінету Міністрів формують механізм реалізації низки законів, що визначають загальний і особливий режим транспортної безпеки. Кабінет Міністрів, з огляду на свою компетенцію, і самостійно, і у взаємодії з іншими органами виконавчої влади робить важливий внесок у справу забезпечення транспортної безпеки та безпеки транспортної інфраструктури.

Незважаючи на вагому роль Кабінету Міністрів України в питаннях регулювання транспортної безпеки, не можна не відзначити роботу інших органів виконавчої влади, які в межах своєї компетенції беруть участь у формуванні правових засад забезпечення транспортної безпеки. Зокрема Міністерство інфраструктури реалізує державну політику в сфері забезпечення транспортної безпеки, нормативно регламентує контрольно-наглядову, дозвільну діяльність, порядок надання державних послуг у відповідній сфері.

Відомчі правові акти Міністерства інфраструктури визначають механізм забезпечення транспортної безпеки загалом та на окремих видах транспорту. Приміром документи, які безпосередньо визначають

правові основи забезпечення транспортної безпеки: Наказ Міністерства інфраструктури України від 16.08.2016 р. № 278 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства транспорту України, Міністерства транспорту та зв'язку України та Міністерства інфраструктури України (Правила контролю суден з метою забезпечення безпеки мореплавства)»; наказ від 18.03.2016 р. № 112 «Про затвердження Галузевої програми забезпечення безпеки руху на автомобільному транспорті на 2016–2018 роки» та ін.

Необхідно сказати, що головні органи виконавчої влади в межах своєї компетенції здійснюють правове регулювання суспільних відносин, пов'язаних зі забезпеченням транспортної безпеки. Так створюється ієрархічна система нормативно-правового регулювання забезпечення транспортної безпеки та функціонування транспортної інфраструктури. Кожен з нормативних актів виконує свою функціональну роль в механізмі забезпечення транспортної безпеки.

Національна поліція, використовуючи різноманітні праві засоби, також є одним із суб'єктів забезпечення транспортної безпеки. Національна поліція максимально повно забезпечує безпеку дорожнього руху, здійснюючи в цьому напрямі контрольно-наглядову, дозвільну і юрисдикційну діяльність. З метою вдосконалення діяльності Національної поліції у сфері контролю дотримання учасниками дорожнього руху вимог безпеки наказом МВС України від 06.11.2015 р. № 1395 затверджено Інструкцію з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі.

Інші види транспортної безпеки поліція забезпечує універсальними адміністративно-правовими засобами, які стосуються здебільшого охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки на об'єктах транспорту та транспортної інфраструктури. Незважаючи на серйозні технологічні зміни у змісті транспортного комплексу країни, компетенція Національної поліції в сфері транспортної безпеки не стабільна. Тому не втратила своєї актуальності теза С. Єсімова, що правозастосовна діяльність органів внутрішніх справ на транспорті спрямована на зміцнення державної дисципліни, підтримки безпеки функціонування транспорту, громадського порядку, захисту прав і законних інтересів громадян, учасників перевізного процесу, підприємств, установ та організацій транспорту України від злочинних та інших протиправних зазіхань [3, с. 13]. Важливим і відповідальним обов'язком цих органів є здійснення заходів з охорони громадського порядку на транспортних магістралях, вокзалах, портах, в аеропортах і суміжних з ними громадських місцях.

Пункт 10 статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» визначає, що поліція здійснює забезпечення публічної безпеки та порядок на вокзалах, в аеропортах, морських і річкових портах і інших публічних місцях. Крім того, на МВС України покладено функцію видачі дозволів на право носіння відомчої вогнепальної зброї воєнізованої охорони для виконання робіт, безпосередньо пов'язаних із забезпеченням транспортної безпеки.

Як впливає з наказу МВС України від 28.07.2017 р. № 650 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції», дільничний офіцер поліції здійснює взаємодію з поліцейськими, які обслуговують в оперативному відношенні об'єкти транспорту [4]. Така взаємодія обумовлена тим, що річкові та морські порти, залізничні вокзали і автовокзали, аеропорти є об'єктами підвищеної небезпеки. Водночас дільничний офіцер поліції зобов'язаний керуватися положеннями Закону України від 02.07.2015 р. № 580-VIII «Про Національну поліцію».

Вирізняється і той факт, що відомча правова основа діяльності Національної поліції щодо забезпечення транспортної безпеки ґрунтується на спільних наказах, прийнятих у взаємодії із зацікавленими суб'єктами. Наприклад, спільний Наказ МВС, Міністерства інфраструктури від 17.06.2013 р. № 589/406 «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок взаємодії між органами внутрішніх справ, залізницями України і підприємствами залізничного транспорту під час виявлення крадіжок вантажу та реагування на заяви та повідомлення про такі правопорушення». До основних форм взаємодії поліції з органами Укрзалізниці належать: обмін інформацією про обстановку на об'єктах залізничного транспорту загального користування; спільний аналіз обстановки, що складається на об'єктах залізничного транспорту; розробка та проведення спільних заходів щодо попередження та припинення злочинів і адміністративних правопорушень на залізничному транспорті; організація та участь у спільних навчаннях, консультаціях, робочих зустрічах, нарадах.

Відповідно до специфіки роботи Національної поліції щодо забезпечення публічної та транспортної безпеки, охорони громадського порядку в Законі України «Про Національну поліцію» було б доцільно у статті 2 як одне зі завдань діяльності визначити забезпечення транспортної безпеки. Такий підхід надасть змогу не тільки відкрити потенціал поліції у відповідному напрямі роботи, а й сконцентруватись на питаннях забезпечення безпеки дорожнього руху та на проблемах забезпечення транспортної безпеки та безпечного функціонування транспортного комплексу країни.

Відтак слід погодитися з О. Сапроновим, який зазначає, що стан транспортної безпеки в Україні порівняно з розвиненими країнами світу є незадовільним [5, с. 88]. Необхідною передумовою надійного та ефективного функціонування механізму забезпечення транспортної безпеки і реалізації відповідних заходів є усвідомлення представниками державної влади й громадськості важливості транспортної безпеки і для національної безпеки України, і для інтересів суспільства та кожного громадянина.

Основним елементом системи транспортної безпеки є її нормативно-правова база. А тому від того, наскільки чітко будуть регламентовані в нормативно-правових актах завдання, функції, повноваження суб'єктів і процедури забезпечення безпеки транспортного процесу, буде багато в чому залежати остаточний результат роботи.

Як зазначає М. Ковалів, процес вдосконалення нормативно-правової основи транспортної безпеки повинен бути в динаміці. Нові виклики та загрози у сфері функціонування транспортного комплексу повинні швидко відображатись у відповідних нормативно-правових актах [6, с. 29]. Крім того, аксіомою є той факт, що нині не можна недооцінювати загрози транспортній безпеці, здійснювати непродумані організаційні перетворення, що ослабляють роботу поліції та органів управління транспортним комплексом. В умовах агресії Росії до України удосконалення законодавчої основи транспортної безпеки є пріоритетним завданням. Водночас існує недооцінка стану захищеності транспортного комплексу країни. Потребують вирішення питання: удосконалення переліку спеціальних засобів, видів, типів і моделей службової вогнепальної зброї, патронів до них, норм забезпечення ними підрозділів відомчої воєнізованої охорони; розроблення правил перевірки суб'єктом транспортної інфраструктури відомостей щодо осіб, які приймаються на роботу, безпосередньо пов'язану зі забезпеченням транспортної безпеки, або виконують таку роботу; переліку об'єктів транспортної інфраструктури та транспортних засобів, що не підлягають визначенню категорії з цивільного захисту за видами транспорту; типових програм професійного навчання з підготовки працівників, залучених до забезпечення транспортної безпеки та порядку підготовки цієї категорії працівників; порядку перевірки суб'єктів транспортної інфраструктури, перевізників, забудовників транспортної інфраструктури з використанням тест-предметів і тест-об'єктів органами державного контролю у взаємодії з підрозділами Служби безпеки і МВС України; вимог до знань, умінь, навичок працівників, залучених до забезпечення транспортної безпеки; вимог до споруджуваних об'єктів щодо транспортної безпеки; вимог забез-

печення транспортної безпеки, зокрема до антитерористичної захищеності об'єктів, що враховують рівні видів безпеки для різних категорій з цивільного захисту об'єктів транспортної інфраструктури та транспортних засобів.

Основний лейтмотив вдосконалення законодавства про транспортну безпеку – це підвищення відповідальності суб'єктів, які експлуатують транспортну інфраструктуру. Завдання Національної поліції в цій ситуації – реагування на протиправні дії, їхнє припинення, взаємодія з органами транспорту. У цьому контексті доцільно зауважити, що Закон України від 21.03.2017 р. № 1965-VIII «Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації» щодо змін до Повітряного кодексу України частково подолав суперечності між його приписами та нормами Закону України «Про Національну поліцію» у справі забезпечення авіаційної безпеки, що дозволять вивільнити сили Національної поліції для виконання завдань ефективної протидії злочинності та забезпечення правопорядку на об'єктах транспорту [7].

Висновки. Удосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності поліції у сфері забезпечення транспортної безпеки має враховувати специфіку функціонування видів транспорту. Поліпшення якості роботи Національної поліції в цій сфері залежить від її організаційної побудови, яка повинна враховувати низку обставин. Зокрема структура поліції, яка обслуговує транспортну сферу, повинна охоплювати центральний і територіальний рівень функціонування виду транспорту, рівень відповідного транспортного вузла. Поліпшення якості роботи Національної поліції в транспортній сфері залежить від вдосконалення нормативного правового забезпечення. Наприклад, у статті 2 Закону України «Про Національну поліцію» доцільно закріпити положення про те, що до основних завдань поліції належить забезпечення транспортної безпеки. Це надасть змогу зосередити зусилля у сфері забезпечення транспортної безпеки.

1. Єсімов С. С., Висоцька Х. А. Окремі аспекти адаптації національного транспортного законодавства до вимог Європейського Союзу у транспортній сфері. *Вісник Національного ун-ту «Львівська політехніка». Юридичні науки.* 2014. № 801. С. 29–34.

2. Бурдін В. М. Деякі аспекти кримінальної відповідальності за злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту за КК України. *Новітні кримінально-правові дослідження:* зб. наук. пр. Миколаїв: Іліон, 2016. С. 13–17.

3. Єсімов С. С. Організація діяльності патрульної служби на залізничному транспорті (адміністративно-правові засади): автореф. дис. на здоб. наук.

ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». К., 2008. 19 с.

4. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції: Наказ МВС України від 28.07.2017 № 650. URL: zakon.rada.gov.ua/go/z1041-17

5. Сапронов О. Основні напрями забезпечення транспортної безпеки України. URL: <http://visnyk.academy.gov.ua/wp-content/uploads/2013/11/2009-4-14.pdf>

6. Ковалів М. В. Основи управління в органах внутрішніх справ України: навч.-практ. посібник. Львів: Льв. держ. ун-т внутр. справ, 2010. 340 с.

7. Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації: Закон України від 21.03.2017 № 1965-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 16. Ст. 199.

Yarema O. H. Legal principles of ensuring transport security in the activities of the National Police

The article deals with the research of the legal principles of ensuring transport security in the activities of the National Police. The peculiarities of the legal regulation of ensuring transport safety and security of the transport infrastructure, the role and place of the National Police in the context of the European integration are considered on the basis of applying the methodology of the systems theory. The complex of issues that need legal regulation in the context of aggression in the east of the state is determined.

The National Security Strategy of Ukraine provides an institutional system for ensuring transport security, involving various bodies of state power and administration, enterprises operating various types of transport. It should be emphasized that the issue of ensuring transport safety, being logically interrelated with other problems of ensuring social security, cannot be excluded from the general context of ensuring the national security. The police take an important role among the subjects that provide the transport security and the operation of the transport infrastructure. Despite the fact that the police carry out only a part of the activities in the provision of transport security, the coordination and efficiency of the whole system of ensuring transport security depend on its operation. Despite the positive indices of the police activities in ensuring transport security, there are legal and organizational problems that need to be solved.

Improving the legal regulation of police activities in the field of transport security should take into account the specifics of the functioning of transport. Improving the quality of the work of the National Police in this sphere depends on its organizational structure, which should take into account a number of circumstances. In particular, the police structure serving the transport sector should cover the central and territorial level of the functioning of the kind of transport, the level of the corresponding transport node.

Key words: transport security, transport infrastructure, National Police, normative and legal basis.

Стаття надійшла 15 лютого 2018 р.